

PRODUCENT: VICTOR BENGTSSON
PROJEKTLEDARE: TOVE JONSTOIJ
BESTÄLLNINGSNUMMER: 103202/RADIO 1

STORA ORD - OM DEMOKRATI FÖR BARN

Titel: Stora ORD – om demokrati för barn

Målgrupp: 6-12 år

Ämne: samhälle, svenska

Längd: 5 x 12 minuter, fristående delar

1. Om solidaritet med Elias
2. Om jämlikhet med Uma
3. Om ansvar med Helga
4. Om att demonstrera - med klass 6B Kristinebergsskolan i Oskarshamn
5. Om yttrandefrihet med Clara Henry

Material: *Till varje del finns diskussionsfrågor att arbeta med i klassen.*

Om serien

Vad betyder orden *demokrati, demonstration, solidaritet, jämställdhet* och *yttrandefrihet*? Det är stora ord som man kan behöva tänka på och prata om för att förstå dem. När man är barn får man ju inte rösta, men det finns ändå mycket man kan göra föra att visa vad man tycker och påverka samhället och sin omvärld. I fyra program får vi träffa barn som har gjort det. I varje program finns också en kort pjäs som skojar med programmets ord och fantiserar på olika sätt - "Tänk om allting var tvärtom!"

Syfte med serien:

Att inspirera barn och vuxna till samtal och reflektion över begrepp som demokrati, solidaritet, politik, ansvar, yttrandefrihet etc.

Att ge konkreta exempel på vad politiska handlingar kan vara när man är barn.

Att ge hopp och lust att engagera sig.

Läroplanskoppling:

Serien kopplar till en stor del av det centrala innehållet i ämnet Samhällskunskap

År 1-3, t ex:

- Miljöfrågor utifrån elevens vardag, till exempel frågor om trafik, energi och matvaror.
- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Aktuella samhällsfrågor i olika medier.

År 4-6, t ex:

- Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut.
- Politiska val och partier i Sverige. Riksdagen och regeringen och deras olika uppdrag. Politiska skiljelinjer i aktuella politiska frågor som har betydelse för eleven.
- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.
- Samhällsresurser och fördelning
- Privatekonomi och relationen mellan arbete, inkomst och konsumtion.
- Det offentligas ekonomi. Vad skatter är och vad kommuner, landsting och stat använder skattepengarna till.
- Ekonomiska villkor för barn i Sverige och i olika delar av världen. Några orsaker till, och konsekvenser av, välstånd och fattigdom.
- Informationsspridning, reklam och opinionsbildning i olika medier. Hur sexualitet och könsroller framställs i medier och populärkultur.
- Hur man urskiljer budskap, avsändare och syfte i olika medier med ett källkritiskt förhållningssätt.

Elias Arvidsson i Rejmyre är med i den första delen av UR:s nya serie Stora ORD, om demokrati. Elias berättar om hur han ger bort saker till och spelar pingis med barnen på flyktingförläggningen i närheten. Elias berättar om vad det stora ordet solidaritet betyder för honom. Foto: Victor Bengtsson/UR.

DISKUSSIONSFRÅGOR DEL 1

1. Om solidaritet med Elias

Elias Arvidsson i Rejmyre samlar ihop saker och pengar som han ger bort till nyanlända och hemlösa. Vi följer med när Elias åker till flyktingförläggningen i närheten och spelar pingis med killar han just lärt känna.

– Jag tror jag var pytteliten när jag såg en reklam på teven om någonting i Afrika eller nått, och då ville jag hjälpa dem, berättar Elias. Sen när jag blev äldre sa jag samma sak till mamma och då sa hon att det kanske var bättre att hålla sig lite mer lokalt.

Elias tar pengar från sin månadspeng, födelsedagspeng, julafton och sånt han samlar ihop och ger bort. På jularna köper han julklappar till barn som inte får några annars. Förra året blev det 25 julklappar.

Hör också en dramatisering om ordet med skådespelarna David Hofvander, Agnes Sjölund, Jörgen Thorsson och Jan Ärfström.

Vad kan man påverka när man är barn tycker du?

Skulle du kunna ge bort av dina egna pengar så som Elias gör?

Hur tycker du att människor ska hjälpa varandra?

Vad tänker du när du hör ordet solidaritet?

Vad tyckte du om den lilla pjäsen i programmet?

Hur tyckte du Saras pappa var mot barnen?

Vad hände i slutet?

Tycker du att barn och vuxna är olika bra på solidaritet?